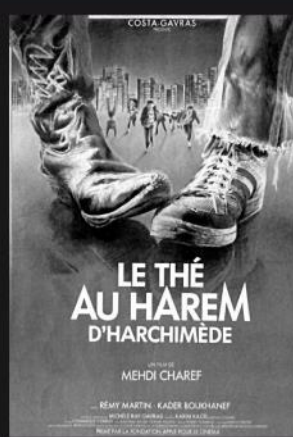
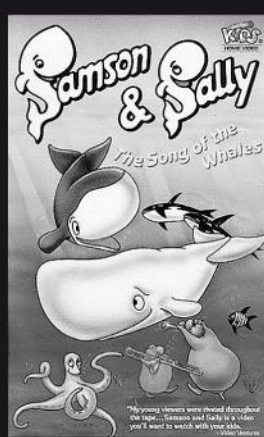

GUIA AUDIOVISUALS

coordinadora
D'ONG SOLIDÀRIES

Fitxa tècnica

Nom de la pel·lícula: Las Invisibles

Durada: 102 minuts

Direcció: Louis-Julien Petit

Guió: Marion Doussot, Claire Lajeunie, Louis-Julien Petit

Producció: Elemiah

Any: 2018

Nacionalitat: França

Música: Laurent Perez del Mar

Edat recomanada: a partir de 12 anys.

Sinopsi

Després d'una decisió municipal, un centre social per a dones sense llar està a punt de tancar. Amb només tres mesos per reintegrar en la societat a les dones que cuiden, les treballadores socials fan tot el que poden: tirant de contactes, dient mitges veritats i, fins i tot, mentides descarades... D'ara endavant, tot s'hi val! Elles s'ho mereixen.

Tràiler: <https://youtu.be/0Xm78b7DtNI>

Altres pel·lícules de la directora:

- Discount (2014)
- Carole Matthieu (2016)

Objectius del treball

- Treballar en grups i extreure conclusions per compartir-les en plenària
- Parlar de la dignitat de les persones
- Conèixer el context de les persones sense llar
- Conèixer el treball professional i els recursos d'acompanyament al sensellarisme
- Comprendre el significat de la paraula APODERAMENT

Activitats proposades

Guia pel Professorat

La pel·lícula, amb tocs humorístics molt fins, explica una situació molt dramàtica: la de les dones sense llar, la de les que viuen -o sobreviuen- al carrer. El director es va basar en el llibre de Claire Lajeunie «Sur la route des invisibles, femmes dans la rue», que també signa el guió. Un llibre que també va inspirar el seu documental “Femmes invisibles, survivre dans la rue” de 2015, per a l'espai televisiu *Le Monde en face* de la cadena francesa France 5.

A la pel·lícula treballen actrius professionals amb dones que han viscut al carrer. Les guionistes de la cinta i el director donen veu i rostre a aquestes persones i a la seva situació, i llancen una severa crítica al sistema burocràtic d'ajudes socials, que oblida el costat psicològic i humà. Posant l'accent, principalment, en la dificultat que existeix darrere de la reinserció social.

D'altra banda, el film té cert un cert toc feminista, de fraternitat entre dones, mostrant una realitat poques vegades vista al cinema, centrant-se en el problema de l'exclusió social en clau femenina. La cinta mostra les diferents situacions -en les quals hi ha també dones migrants, transsexuals, de la tercera edat-, cadascuna d'elles amb un camí de vida diferent.

Les històries son fictícies però basades en fets reals, en les quals, fins i tot, algunes de les actrius interpreten les seves pròpies vides. És el cas de la Chantal, la dona que ha sortit de la presó per matar el seu marit en defensa pròpia després d'anys de patir violència masclista a casa. L'actriu, Adolpha Van Meerhaeghe, interpreta el seu propi paper, ple d'humor i d'ironia però no per això menys cru.

Activitats postvisionat

Activitat 1. L'Acompanyament a l'Envol

Imagina't que ets una de les assistents socials: l'Audrey, l'Hélène, l'Angélique o la Manu, i que has de buscar feina -una feina, qualsevol, però amb contracte- per a una de les noies del centre. Quins contactes creus que tens a prop i dels quals podries "aprofitar-te"? Fes una llista de persones més o menys properes a les que podries demanar que contractessin una de les noies.

A la llista posa-hi el nom de la persona, el parentiu o contacte que té amb tu, el tipus de feina del contracte que ofereix i el personatge de la pel·lícula a qui oferiria el contracte.

Ha sigut fàcil trobar gent? Creus que les persones que has posat a la llista respondrien a la teva petició? I si ho féssin, creus que seria senzill convèncer-les?

Poseu en comú amb la resta de companys i companyes el resultat de l'exercici individual. La reflexió personal... I el nom de les dones a qui heu aconseguit un contracte (son sempre les mateixes? Algú s'ha quedat sense? Què i per què creieu que ha passat?..)

Activitat 2. Apoderament, què vol dir?

Apoderar és una paraula que sembla que s'ha posat de moda. Però, sabem realment què vol dir? Podem fer una pluja d'idees sobre el significat d'APODERAMENT? I si no, podem posar exemples de frases que haguem sentit? Les anotem en un lloc visible i intentem esbrinar què volen dir?

Un cop fet aquest primer exercici en gran grup, demanem de dividir l'aula en 4 subgrups. A cada grup els demanem de buscar al diccionari una definició -curta- del mot "APODERAMENT". I tornem a obrir el diàleg en sessió plenària per acabar de definir, ara sí, la paraula APODERAR i APODERAMENT segons el que han dit abans elles i ells i el que

ha sortit als grups de recerca al diccionari. Un cop tothom ha entès el significat de la paraula es torna a treballar en grups:

- Grup 1: Cal que reescriuin una definició amb tot el que s'ha dit a l'aula.
- Grup 2: Cal que creïn una icona per definir APODERAMENT/ APODERAR
- Grup 3: Cal que escriguin tres moments del film on es vegi aquest apoderament
- Grup 4: Cal que facin un llistat de les 5 coses imprescindibles per poder apoderar-se (per tal que una persona pugui apoderar-se).

Al final de la sessió, es posen en comú els treballs fets, es complementen i corregeixen a partir de les observacions i comentaris recollits. El resultat final s'ha de plasmar en un mural gegant que ha de mostrar el treball dels 4 grups. Si es vol, es pot fer una presentació de la definició a partir d'un petit vídeo on es mostrin els resultats i penjar-lo al web del centre.

Activitat 3. La dignitat de les invisibles

La dignitat de les dones que viuen al carrer. La dignitat de les dones que fan l'impossible per acompanyar-les:

<https://youtu.be/2iiV4scbZFM>

El videoclip de Cesk Freixas *Aquí, la bellesa i la dignitat*, del disc *Proposta*, "vol ser un homenatge a les persones humils, sinceres i senzilles que malden per deixar de sobreviure i busquen passar els seus dies lliures de la càrrega de tota opressió i precarietat". El tema neix d'un text que va escriure Julio Cortázar el gener de 1983 després de la seva visita a Managua, i que va incloure en el seu llibre *Nicaragua tan violentamente dulce*. Els dibuixos que acompanyen la cançó els fa la il·lustradora Marta Bellvehí.

Lletra:

Ens queixem perquè no plou
i quan cauen gotes del cel
ens amaguem a sota els portals.

Tu vas trencar el paraigua,
jo no em canso d'esperar
que plogui a bots i barrals.

No sé si són noranta dies,
o sis mesos o tres anys,
el cas és que ens veig massa tranquils,
jo vull ser Violeta Parra,
educar-nos en remolins
abans d'aprendre a sumar.

Ja fa temps que estem tocant el fons.

Ens volen com a complements
per lubricar bé el seu motor,
ens necessiten per funcionar,
però ens tindran en excepció:
caminem poc en línia recta
i alcem els gots per brindar.

I per deixar de sobreviure
hem inventat un mecanisme
que no és pur, però és tan real,
d'abraçades necessàries,
crits al cel, a la terra actes,
de bellesa i de dignitat.

Ja fa temps que estem tocant el fons.

En un clot profund com la por i més fosc
que l'enveja:
ja fa temps que estem tocant el fons.

Sobre un mar de mort destruïm ponts i
fem la guerra:
ja fa temps que estem tocant el fons.

TASCA: Per grups, descarregueu-vos la música de la cançó. Busqueu imatges de la pel·lícula LAS INVISIBLES i feu un muntatge, un videoclip de la pel·lícula mostrant la dignitat de les dones del centre de dia de l'Envol i les treballadores socials que les acompanyen i les orienten en el seu procés de reinserció social i laboral. Si no aconseguiu imatges o si voleu fer-ho d'una altra manera, sortiu al carrer i busqueu imatges que us inspirin "dignitat" i feu-ne el videoclip.

Mostreu els vídeos a la resta de companyes i companys de classe i comenteu-ne la producció i el guió.

Activitat 4. L'Envol de casa nostra, el coneixem?

Què és i com funciona un centre de dia? Les dones de la pel·lícula, cada matí esperen pacientment que algú obri les portes del pati que les condueix cap a un lloc on se senten segures i acompanyades, i on hi ha gent amb qui compartir unes paraules i unes rialles. Quan entren, van carregades de totes les seves possessions, han dormit al carrer en un campament improvisat en algun parc de París (moltes d'elles en procés de desallotjament), d'altres en pisos ocupats, d'altres en algun racó a recés del vent i la fred. Un cop dins de l'Envol (és així com es coneix el Centre de Dia) esmorzen un cafè o un te

calent, carreguen els telèfons mòbils, i passen l'estona fent activitats acompanyades de les educadores i les treballadores socials.

Totes les ciutats tenen -o haurien de tenir- centres de dia, oberts per a les persones que ho necessiten.

TASCA: Busqueu quins són o quin és el centre de dia de la vostra ciutat o barri. Si viviu en una població petita, busqueu quins recursos alternatius existeixen o quin seria el centre de dia més proper que hi hauria si algú el necessités.

Truqueu al centre i demaneu que una persona usuària i una educadora us vinguin a explicar què s'hi fa. I mentre espereu la visita, feu una petita fitxa on quedi recollida la informació més bàsica: nom, adreça, nombre de places disponibles, requisits per entrar, professionals que hi treballen, activitats que s'hi realitzen, etc.

Compareu el recurs que existeix a casa vostra amb l'Envol de la pel·lícula *Las Invisibles*. Quines son les diferències? A què creieu que es deuen?

Feu un escrit curt on doneu a conèixer aquest recurs i les persones que hi passen les hores: feu-les visibles! Però feu-ho seguint el mateix principi del film, preservant la dignitat de les persones, apoderant-les i exigint canvis en les estructures d'un sistema injust que maltracta les més vulnerables. Publiqueu l'escrit als mitjans de comunicació de la vostra població i del centre educatiu, i per suposat envieu-ne una còpia al centre de dia amb qui ja heu tingut contacte: Heu fet visible, les invisibles.

Més informació relacionada i bibliografia:

- Web de la Fundació Arrels: <https://www.arrelsfundacio.org/>
- Web de la Xarxa de Persones Sense Llar (Barcelona): <http://sensellarisme.cat/es/>
- Un article sobre LES INVISIBLES reals que hi ha a casa nostra. Imprescindible la lectura a secundària: <https://revistamirall.com/2020/01/13/lola-no-estas-sola-la-mirada-feminista-de-les-dones-sense-llar/>

Guia realitzada pel **CeDRe de la Coordinadora d'ONG Solidàries de les comarques gironines i l'Alt Maresme**. www.solidaries.org, recursos@solidaritat.org